

- **заява** про державну реєстрацію припинення юридичної особи в результаті ліквідації (форма 7, затверджена наказом Мін'юсту від 18.11.16 р. № 3268/5);
- **довідка з архівної установи** про прийняття документів, які відповідно до закону підлягають тривалому зберіганню.

Справи передаються до архіву на підставі Правил, затверджених наказом Мін'юсту від 18.06.15 р. № 1000/5 (розд. XIV) (далі – Правила № 1000/5). При цьому оформляється **акт приймання-передачі документів** (додаток 49 до Правил № 1000/5).

На жаль, у Правилах № 1000/5 нічого не сказано про випадки, коли документи втрачено у зв'язку із проведенням АТО. Однак в інших нормативних документах ці моменти прописано. Так, для посвідчення форс-мажорних обставин слід керуватися Законом від 02.09.14 р.

№ 1669-VII «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» (далі – Закон № 1669). Згідно зі ст. 10 Закону № 1669 єдиним належним і достатнім документом, що підтверджує настання обставин непереборної сили (форс-мажору) на території проведення АТО, є сертифікат ТПП. Повноваження ТПП щодо посвідчення форс-мажорних обставин закріплено в ст. 14 Закону від 02.12.97 р. № 671/97-ВР «Про торгово-промислові палати в Україні», а процедуру видачі сертифікатів передбачено в ст. 14¹ цього Закону.

Таким чином, при передачі документів до архіву відсутність документів тривалого зберігання підприємству слід підтвердити сертифікатом ТПП.

А заборони на закриття підприємства, яке втрапило документи у зв'язку із проведенням АТО, у законодавстві немає. ■

Юна ХОТИНЕЦЬ, юрист

ЯКА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПЕРЕДБАЧЕНА ЗА ПОРУШЕННЯ ОБМЕЖЕННЯ ПО РОЗРАХУНКАХ ГОТІВКОЮ?

Підприємство в 2017 році декілька разів порушило обмеження, установлене для розрахунків готівкою. Зараз ми очікуємо перевірку від органу ДФС, тому хочемо дізнатися, яка відповідальність може бути застосована до підприємства або до його посадових осіб за це порушення. І ще дуже важливе запитання: передбачений законодавством штраф застосовується за кожне таке порушення чи ж нараховується один штраф за всі виявлені в ході перевірки порушення?

У даному випадку може бути застосований адміністративний штраф, передбачений ст. 163¹⁵ КУпАП. Однак є декілька нюансів застосування цього штрафу, про які ми розповімо докладніше.

Спочатку нагадаємо, що на сьогодні граничний розмір розрахунків готівкою встановлено Положенням про ведення касових операцій у національній валюті України, затвердженим постановою Правління НБУ від 29.12.17 р. № 148 (далі – Положення № 148), яке набуло чинності з 05.01.18 г. Однак у запитанні йдеться про порушення, допущені в 2017 році. У цей період об-

меження за розрахунками готівкою було встановлене постановою Правління НБУ від 06.06.13 р. № 210 (далі – Постанова № 210). Контролюють дотримання цього обмеження органи ДФС (пп. 19¹.1.4, 20.1.10 Податкового кодексу, далі – ПК).

За порушення порядку розрахунків, у тому числі за перевищення граничних сум розрахунків готівкою, передбачена тільки адміністративна відповідальність згідно зі ст. 163¹⁵ КУпАП. Штрафи за цією статтею накладаються на посадових осіб підприємства та фізосіб-підприємців.

Інших видів відповідальності за такі порушення законодавством не передбачено (у т. ч. немає й фінансової відповідальності для підприємства).

Статтею 163¹⁵ КУпАП установлено **штраф у розмірі від 100 до 200 НМДГ (тобто від 1 700 до 3 400 грн.)**. Якщо ж особа вже була притягнена за таке правопорушення, то в разі повторного порушення протягом року розмір штрафу становитиме від **500 до 1 000 НМДГ (від 8 500 до 17 000 грн.)**.

За правилами ст. 38 КУпАП штраф може бути накладений **не пізніше ніж через 2 місяці** із дня вчинення правопорушення (а в разі триваючих правопорушень – із моменту виявлення правопорушення).

Отже, головне питання в цьому випадку: яке це правопорушення – триваюче чи разове?

Шкода, але КУпАП не дає визначення цим поняттям. Роз'яснення ДФС із цього питання можна знайти в ЗІР (категорія 138.03). Зокрема, там зазначено, що триваючими є ті правопорушення, які можна виявити тільки під час перевірки. Правда, із цього роз'яснення не можна однозначно зрозуміти, уважає ДФС розглянуте нами порушення триваючим чи ні. Але на практиці органи ДФС застосовують штраф і після закінчення двох місяців із дня вчинення такого правопорушення (тобто вважають його триваючим).

Ми вважаємо, що зазначене правопорушення не є триваючим. Адже триваючим можна назвати правопорушення, яке полягає в безперервному порушенні встановленого порядку. Тобто особа порушує правила протягом тривалого часу, аж до виявлення цієї обставини контролюючими органами при перевірці.

Як видно в нашому випадку, правопорушення носили разовий та одиничний характер. Було допущено декілька окремих порушень, але це не відбувалося день у день. І суди в таких випадках нерідко стають на бік платників податків, див. наприклад:

- ухвалу Київського апеляційного суду від 24.04.17 р., ЄДРСР, реєстр. № 66192302;
- постанову Львівського апеляційного адміні-

стративного суду від 29.01.18 р., ЄДРСР, реєстр. № 72028116.

Таким чином, не можна у квітні 2018 року покарати підприємство за разові порушення, допущені в 2017 році. Адже **двомісячний строк із моменту вчинення порушень уже минув**. А отже, якщо за результатами перевірки орган ДФС вирішить оштрафувати посадових осіб підприємства за ст. 163¹⁵ КУпАП, то **підприємство має всі підстави оспорювати застосування такого штрафу**, у тому числі і в судовому порядку.

Додамо, що складати протоколи про адміністративні правопорушення та **застосовувати адміністративні штрафи вповноважені органи ДФС** (ст. 234², 255 КУаАП). Тобто постанову про застосування адмінштрафу в даному випадку виносить орган ДФС. Розглядом справ і накладенням стягнень займаються керівники органів ДФС та їх заступники.

Протокол про адмінправопорушення складається за правилами, установленими Інструкцією, затвердженою наказом Мінфіну від 02.07.16 р. № 566. Так, п. 2 розд. II цієї Інструкції передбачається, що в разі вчинення однією особою декількох адмінправопорушень протоколи складаються окремо щодо кожного такого правопорушення. Якщо особа вчинила декілька адмінправопорушень, справи за якими одночасно розглядаються одним і тим же органом (посадовою особою), то **стягнення накладається в межах санкції, установлені за більш серйозне правопорушення із числа вчинених**. Із чого випливає, що якщо адміністративну справу розглядає один і той самий орган або посадова особа, то штраф за декілька правопорушень буде один.

Отже, і в нашій ситуації за декілька порушень одного правила повинні застосувати не декілька штрафів, а лише один – але тільки протягом двомісячного строку з моменту вчинення порушень. Тобто в даному випадку органи ДФС, прийшовши з перевіркою, спізняться із застосуванням штрафу за ст. 163¹⁵ КУпАП.

А штраф у підвищеному розмірі за повторне правопорушення (у розмірі від 500 до 1 000 НМДГ) можуть застосувати тільки в тому випадку, якщо до цієї ж посадової особи **менше року тому** вже був застосований штраф на підставі ст. 163¹⁵ КУпАП. ■